

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת האזינו

• מבשר טוב •

שבת שבין יוה"כ לסוכות

האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ
אמרי פי. (לב א)

יש להבין, למה תופס לשמים לשון
'ואדברה', שהוא דיבור הקשה, ואילו
לארץ נקט 'אמרי פי', אמירה בלשון רכה.

ויש לומר, "שמים" רומז לזמני שמים, ימי
ראש השנה, עשרת ימי תשובה, ויום
הכפורים, וחג הסוכות. ימים שכולם
רוחניות, שהאדם מתעלה לשמים, זמנים של
'גדלות המוחין'.

וצריך לראות שיישאר רושם והשפעה
מזמנים הללו לימים אחרים יותר
נמוכים, שכן אי אפשר שיהיה האדם כל
העת תמיד באותה דרגה. וצריך לראות
שיישאר חקוק בו רושם איתן בימים הללו,
עד שגם אם יפול חלילה מן המדרגות
וההשגות הגבוהות לא יחטא חלילה. [וכו'].

וזאת רמז הכתוב לפנינו בשבת זו שבין
יום הכיפורים לסוכות, בעמדנו בה
בימים הנעלים של ירח האיתנים, זמנים
נעלים ומקודשים. "האזינו השמים

ואדברה", אלו הימים הגבוהים הללו, ימי
שמים, ראש השנה, עשרת ימי התשובה ויום
הכיפורים, וחג הסוכות. - ומלמדנו הכתוב
להשתמש בהם בלשון 'ואדברה', לשון
קשה, שיקבל על עצמו בימים אלו בקבלה
חזקה ואיתנה, החודרת חדרי לב ונפש
פנימה, כדי להשאיר הרושם וההשפעה
לשאר ימות השנה.

וזו הקבלה כוחה כמו 'נדר', שהוא דיבור
חזק ואיתן, שיש בכוחו להמשיך
'חלות' קדושה ואיסור בעצמו של חפצא
כנודע. אף קבלה זו צריכה שתהיה בכח
איתן, להשפיע הרושם אל תוככי הימים
הנמוכים שבשנה.

ולכן דיבר הכתוב כאן בתחילת רישא
דקרא בלשון נוכח: "האזינו
השמים", לומר שבימי שמים של זמני
גדלות, תהיה השראת הקדושה נוכחת
ונגלית, באופן ברור וישיר.

ומסיים הכתוב "ותשמע הארץ אמרי
פי", שגם בזמני ארץ, ימים
נמוכים ויבשים. שלכן דיבר בהם הכתוב
בסיפא דקרא בלשון נסתר, ללמדנו שאף

פנינים

האזינו

יקרים

ממילא "ותשמע הארץ אמרי פי", ישמע גם חלק הארצי, ויסור גם כן לעבודתו.

עמוד שיצג



• דברי בינה •

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. (לב א)

דבאמת אם האדם רוצה שיבא אליו התעוררות מן השמים דייקא, אזי "ואדברה" שהוא לשון קשה - לפי שאז תלוי הדבר אם הוא ראוי לזה אם לאו - והוא לשון קשה, שמעיינין במעשיו אם הוא כדאי וראוי לזה.

לכן אמר להם משה רבינו עליו השלום, למה לכם להמתין רק על "האזינו השמים", שהוא התעוררות העליון, שאז "ואדברה" שהוא לשון קשה. מוטב לכם שתהיו בבחינת "ותשמע הארץ אמרי פי", שגם מהארציות וגשמיות, גם משם יתעצם האדם בעבודתו, וימצא דרך עבודתו יתברך - שזה הוא בחינת אתערותא דלתתא, ואז יהיה "אמרי פי", שהוא לשון רכה, כי על ידי התעוררות האדם מעצמו, אזי יתעורר עליו אמירה רכה ורחמנות, ויזכה באמת לחזות בנועם ה'.

פרשת האזינו ושבת שובה עמ' קצו



• חלקת יהושע •

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. (לב א)

על פי אמרי הרבי ר' ישכר דוב זצללה"ה מבעלזא, על הפסוק [שמות לט מג] "וירא

בזמנים נסתרים ונמוכים, שאין הדיבור בסדר ישר, נוכח פני ה'. - גם בימים אלו תהיה שמיעה לדבר ה', מכוח אותה קבלה איתנה שקיבל על עצמו בימי שמים הקדושים והנעלים.

פרשת האזינו תשע"ג



• תורת הרה"ק מלענטשנא •

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. (לב א)

בשם הרבי (ר' בונים מפרשיסחא] ז"ל שהסימן שהשמים ושמי השמים מאזינים אם הארץ שומעת. היינו, כשפועל ישועות בקרב הארץ באמת, ועל זה יגיהו. אבל עיקר המופתים אין צריך לעבודה, והמשכיל יבין. (רמתיים צופים אות קו)

עמוד נב



• ארון עדות •

האזינו השמים ואדברה וגו'.

'השמים' רומז על חלק העליון שבגוף שבו משכן הנשמה, "חלק אלקי ממעל" [ע"י סנהדרין צא:], ולכן 'השמים' בגימטריא נ'שמה'. ו'ארץ' הוא חלק התחתון, ששם יורד כל הארציות. וכאשר האדם מקדש ומטהר את חלק העליון, נותן כח לנשמה שתתפשט בכל הגוף, וימשך החומר אחר הצורה, שיהיה גם הוא נכנע לעבודת השם יתברך.

וזה "האזינו השמים ואדברה", שעיקר - יאזינו השמים, לקדש ולטהר חלק העליון, דהיינו איברים הרוחניים, ואז

פנינים

האזינו

יקרים

ותפילה, ויצמיחה ויגדלוה במים של תורה ודעת, תתרפא הנשמה ותצמח לשם ולתפארת.

ואף בבחינות הארץ מצינו בחז"ל בכמה מקומות בש"ס, שיש מדרגות שונות באיכות הארץ, יש אדמה הנקראת "עידית", שראויה ומשובחת לזריעה וצמיחה, ויש אף עידית שבעידית. ומאידך יש גם זיבורית כידוע, שהיא ארץ רעה המגדלת בעיקר קוצים וברקנים.

איש ישראל אף אם היא חלילה בבחינת "ארץ", הרי הוא כדוגמת "הארץ הטובה", מעידי עידית [ב"מ סו:], שאף אם יתנו בו מעט זרעים, יוכל להיתפס בהם ולהצמיח פירות טובות ואילנות נאות.



• חלקת יהושע •

יעקב חבל נחלתו. (לב ט)

באם מיגע עצמו במדת אמת, אז בנקל להשריש בפנימיות בשאר המדות טובות כי "יעקב חבל נחלתו", כמו שהחבל כמה שנותנים בו יותר חוטי עבות מתקיים יותר ונעשה חזק, כך על ידי מדת אמת ליעקב משיגים שאר המדות ומקשרים עצמם ביעקב חבל נחלתו.

מאמרים עמ' קפב



• חלקת יהושע •

כי אשא אל שמים ידי ואמרת חי אנכי לעולם. (לב מ)
"אשא אל השמים ידי", שבכל תנועה יעשה יחודים, ואיך, באם יודע

משה את כל המלאכה [והנה עשו], ונכפל אחר כך] עוד הפעם עשו. גם כפל הלשון בברכה שברך אותם משה [תהלים צ יז] "ויהי נועם וכו', ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו". כי לאחר עשיית המשכן, ראו שעוד יכלו לעשות עוד ביותר כוננות, והיה להם געגועים, וצירף זאת גם כן השם יתברך".

וזה מרומז [דברים לב א]: "האזינו השמים ואדברה", כי הצדיקים כבואם לעולם העליון, רואים שורש המצוה למעלה שמאיר מאוד, יש להם געגועים מאוד מדוע לא עשו ביתר שאת, והשם יתברך מצרף זאת גם כן. וזה שביקש משה רבינו ע"ה, שיאזינו בשמים למעלה, כפי השורש [שראון], הגם למטה בשעת עשייה הוא "ותשמע הארץ אמרי פי", שעושים בבחינת קטנה. וזה אשריהם הצדיקים שמתברכין בשמים ובארץ [בר"ד עה ח]. וזה הן תמימים ושנותיהן תמימים, ואיתא במדרש [בר"ד נה א] חביבין חיהם של צדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, שהשם יתברך משלים גם בעולם הבא מה שלא השלימו בעולם הזה בתורה ומצוות.

פרשת חיי שרה



• מבשר טוב •

ותשמע הארץ אמרי פי.

המשילם בדוקא לארץ, שאף אם חלילה יהיה יהודי במדרגת "ארץ", שנראה שאין בו כל הרגש של קדושה – אף הוא יוכל לשמוע ולהבין. כי אין ייאוש אצל יהודים כלל וכלל, אלא הרי הם כטבע הארץ, שכשזרעו זרעי קדושה בתורה

פנינים

האזינו

יקרים

בפס' "ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו" (שמות כ כג) היינו, שבזמן שאין מרגישים מעלות אז אין רואים חסרונות. כי מעלה נראית רק נגד חסרון אבל כשאין חסרון לא שייכת מעלה. וזה 'לא תעלה במעלות' אז - 'לא תגלה ערותך'.

וכמו שמצינו שאמר הרה"מ מקאזניץ זצלה"ה להאדמו"ר ממאגעלניץ שיהיה אצלו בשעת תפילה שאז יתן לו מדריגות גבוהות ולא רצה, כי אמר אינני רוצה מדריגות.

פרשת וישלח עמ' ע



ש"חי אנכי לעולם", שהשם יתברך נותן חיות בכל רגע, ואיך יכול לקלקל החיות שנותנים לו.



• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

כי לא דבר ריק הוא מכם. (לב מז)
היינו, שבכל המדריגות שאתם עומדים גם אם הם נמוכות אין בהם ריקות לומר שאין יכולים לעבוד כעת את השי"ת. ואם נראה לך שריק הוא, דהיינו, שאין אתם יכולים לעבוד כעת, הסימן שהוא 'מכם' [ירושלמי פאה א א], דהיינו, כשיש לך התנשאות ומוחות - זה מכם שאתם מרגישים בכם ישות וגבוהות. וזה הענין

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

הטעם שפוסקין לאמור תחנון תיכף אחר יוה"כ [רמ"א אר"ח סי' תרכ"ד סע' ה], מפני שאז ביוה"כ נתעלו הכל והטהרו לפניו יתברך, וכל העוונות נתהפכו לזכויות. לכן אין שייך לאמור תחנון. כי מתחילין בהכנת הסוכה הרומזת לאבות העולם ושבע מידות ושמותיו יתברך [תיקו"ז תי' ע' קל"ו:], וממילא כל העוונות נעשים זכויות, ולא שייך שום וידוי כי הקב"ה מוחל לעוונותיהם של ישראל ברחמים. לכן יום טוב הראשון של סוכות נקרא ראשון לחשבון עוונות [תנחומא אמור], והלא נאמר "לא הביט און ביעקב" [במדבר כג כא], כפירש"י שם, והיתכן שהש"י יתחיל בעת הזאת, זמן שמחה ישיראל יוצאים מבתיהם לשכון בסוכה ומקיימים מצוות רבות, לחשוב חשבון עוונותיהם.

וע"ד הנ"ל ניחא, מכיון שהזדונות נעשו זכויות, וכל עוונות ישראל נתהפכו לטוב באמצעות התעוררות התשובה [יעו"י יומא פ"ד: בימים הקדושים האלה, וצריכים לשלם להם טובה עבורם, מתחיל הקב"ה לחשוב עוונותיהם אחת לאחת למצוא חשבון עוונותיהם שנתהפכו לזכויות לכן דוקא אז בסוכות הרומזת לאחדות ושלוה בין ישראל, וישראל נוטלים אתרוג והאגודה ביחד הרומזת על כל חלקי ישראל השונים, בטעם וריח ובלא טעם וריח [ויק"ר ל, י"ב], וכולם נאגדים בלול"ב בלב אחד לאביהם שבשמים [סוכה מ"ה:], הוא עת מוכשר וזמן טוב להפוך עוונותיהם לזכויות.

ליום כיפור

